

kan forsvareren, bl.a. hvis hensynet til sagens opklaring undtagelsesvis gør det påkrævet, pålægges ikke at videregive bestemte oplysninger, der er fremkommet under efterforskningen, til tiltalte. Et sådant pålæg bortfalder senest ved domsforhandlingens begyndelse, jf. bl.a. betænkning nr. 622/1971 om efterforskning i straffesager m.v., side 43. Efter domsforhandlingens begyndelse kan forsvareren således uden videre gøre tiltalte bekendt med oplysninger, omfattet af et tidligere meddelt pålæg, f.eks. om medsigtedes forklaringer under efterforskningen, uanset at tiltalte herved får mulighed for at afpasse sin forklaring under domsforhandlingen efter de pågældendes forklaringer.

En isoleret gennemførelse af den foreslåede ændring af retsplejelovens § 848, stk. 2, hvorefter retten kan træffe afgørelse om, at tiltalte først skal gøres bekendt med medtiltaltes eller vidners forklaring, efter at han selv har afgivet forklaring, jf. nedenfor, vil således ikke opfylde sit formål – at forebygge indbyrdes påvirkning af forklaringerne til skade for sagens oplysning – i de tilfælde, hvor forsvareren efter domsforhandlingens begyndelse har gjort tiltalte bekendt med indholdet af medtiltaltes eller vidners forklaring under efterforskningen.

Rigsadvokaten har på denne baggrund i den ovennævnte skrivelse foreslået, at ændringen af retsplejelovens § 848, stk. 2, ledsages af en samtidig ændring af retsplejelovens § 745, stk. 4, og § 748, stk. 6, der gør det muligt tidsmæssigt at udstrække et pålæg under efterforskningen til forsvareren om ikke at videregive bestemte oplysninger til tiltalte, indtil tiltalte har afgivet forklaring under domsforhandlingen.

Den foreslåede ændring af retsplejelovens § 745, stk. 4, og § 748, stk. 6, indebærer, at et pålæg til forsvareren om ikke at videregive bestemte oplysninger, modtaget fra politiet eller i et retsmøde, til tiltalte tidsmæssigt kan udstrækkes, indtil tiltalte har afgivet forklaring under domsforhandlingen. Reglen er således fakultativ.

Om et sådant pålæg i det enkelte tilfælde bør udstrækkes, indtil tiltalte har afgivet forklaring under domsforhandlingen, afhænger af en konkret vurdering af sagens omstændigheder – f.eks. om en af flere tiltalte har nægtet at afgive forklaring til politiet eller i retten – og udsigten til sagens opklaring på tidspunktet for medde-

lelsen af forsvarerpålægget. Er baggrunden for et pålæg, meddelt af politiet i medfør af retsplejelovens § 745, stk. 4, eksempelvis alene at udelukke tiltalte fra kundskab om medsigtedes forklaringer, indtil tiltalte har afgivet indenretlig forklaring inden domsforhandlingen, jf. retsplejelovens § 748, stk. 6, vil der normalt ikke være grundlag for at udstrække et tavsheds-pålæg, indtil tiltalte har afgivet forklaring under domsforhandlingen. Viser det sig omvendt senere under efterforskningen, at et tidligere tavshedspålæg, der er blevet udstrakt, indtil tiltalte har afgivet forklaring under domsforhandlingen, ikke længere er påkrævet af hensyn til sagens opklaring, kan der efter omstændighederne være anledning til at ophæve det.

Afgørelsen om at udstrække et forsvarerpålæg, indtil tiltalte har afgivet forklaring under domsforhandlingen, træffes under efterforskningen af politiet, jf. retsplejelovens § 745, stk. 4, jf. stk. 1. Politiets afgørelse kan indbringes for retten, jf. retsplejelovens § 746. Er der derimod tale om oplysninger, der er fremkommet i et retsmøde under efterforskningen, træffes afgørelsen af retten, jf. retsplejelovens § 748, stk. 6, jf. stk. 1.

Retten beslutning om at udstrække et forsvarerpålæg, indtil tiltalte har afgivet forklaring under domsforhandlingen, må antages at kunne kæres til landsretten, jf. retsplejelovens § 968, stk. 1, jf. herved bl.a. Østre Landsrets kendelse gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1960, side 1100, vedrørende kære af underrettens kendelse om tiltaltes adgang til at se forsvarerens genpart af sagens akter.

Kære af retten beslutning om nægtelse af at udstrække et forsvarerpålæg, indtil tiltalte har afgivet forklaring under domsforhandlingen, har ikke opsættende virkning, medmindre vedkommende byret eller landsretten træffer bestemmelse herom, jf. retsplejelovens § 969, stk. 2.

3. Efter retsplejelovens § 848, stk. 1, kan formanden beslutte, at tiltalte skal forlade retssalen, mens et vidne eller en medtiltalt afhøres, når særegne grunde taler for, at en uforbeholden forklaring ellers ikke kan opnås. Efter § 848, stk. 2, skal tiltalte, når han på ny kommer til stede i retssalen, have oplysning om, hvem der har afgivet forklaring i hans fravær, og om indholdet af forklaringen.

Forslaget om ændring af § 848, stk. 2, inde-